

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

2009-10- 30

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 1 dalimi, patvirtiname, kad, mūsų žiniomis, akcinės bendrovės „Lifosa“ 2009 metų neaudituoti tarpinė 9 mėnesių finansinė atskaitomybė, sudaryta pagal Tarptautinės finansinės atskaitomybės standartus, atitinka tikrovę ir teisingai parodo bendrovės turta, įsipareigojimus, finansinę būklę ir pelną.

PRIDEDAMA:

1. 2009 m. 9 mėn. neaudituoti finansinė atskaitomybė , sudaryta pagal Tarptautinės finansinės atskaitomybės standartus.

Generalinis direktorius

Jonas Dastikas

Vyriausia buhalterė

Nijolė Kalinauskienė

AB „LIFOSA”

Įmonės kodas : 161110455 , Juodkiškio 50 , Kėdainiai

TARPINĖ FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ

už laikotarpį, pasibaigusį

2009 M. RUGSĖJO 30 D.(NEAUDITUOTA)

TURINYS

Puslapis

FINANSINĖS ATASKAITOS.....	3
Pelno (nuostolių) ataskaita.....	3
Balansas.....	4
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita.....	5
Pinigų srautų ataskaita.....	6
Aiškinamasis raštas.....	7

AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATASKAITOS
2009 m. rugsėjo 30 d.

BENDROVĖS PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA
tūkst.litų

	Pastabos	liepos 01 d.- rugsėjo 30d.		sausio 01 d.- rugsėjo 30d.	
		2009	2008	2009	2008
Pardavimo pajamos	1	190 466	619 900	652 992	1 509 686
Pardavimo savikaina	4	(182 109)	(442 185)	(634 590)	(967 565)
Bendrasis pelnas		8 357	177 715	18 402	542 121
Paskirstymo sąnaudos	2	(6 786)	(6 719)	(21 009)	(22 607)
Administracinės sąnaudos	3	(5 726)	(6 290)	(22 791)	(22 003)
Kitos veiklos grynosios pajamos	6	4 377	3 491	13 995	3 739
Veiklos pelnas (nuostolis)		222	168 197	(11 403)	501 250
Grynosios finansinės pajamos	5	(14 617)	47 897	(17 866)	27 335
Dukterinės ir asocijuotos įmonių veiklos rezultato dalis prieš apmokestinimą			-		
Pelnas prieš apmokestinimą		(14 395)	216 094	(29 269)	528 585
Pelno mokestis	7	2 728	(32 469)	4 496	(79 133)
Grynasis pelnas		(11 667)	183 625	(24 773)	449 452
Pelnas, tenkantis vienai akcijai (Lt)		-0.56	8,74	-1.18	21,38

3–17 puslapiuose pateiktas tarpines neaudituos finansines ataskaitas 2009 m. spalio 12 d. patvirtino Generalinis direktorius ir vyr. buhalterė.

Jonas Dastikas
Generalinis direktorius

Nijolė Kalinauskienė
Vyr. buhalterė

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATASKAITOS
2009 m. rugsėjo 30 d.**

**BALANSAS
tūkst. Lt.**

	Pastabos	rugsėjo 30 d	gruodžio 31 d.
		2009	2008
TURTAS			
Ilgalaikis turtas			
Ilgalaikis materialusis turtas	9	256 013	264 551
Ilgalaikis nematerialusis turtas	10	369	459
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	7	45 806	41 261
Kitos gautinos sumos		28 114	2 709
		330 302	308 980
Trumpalaikis turtas			
Atsargos	11	92 895	154 548
Prekybos ir kitos gautinos sumos	12	137 783	165 858
Suteiktos trumpalaikės paskolos	12	338 735	359 764
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	13	20 286	63 469
		589 699	743 639
Turto iš viso		920 001	1 052 619
AKCININKŲ NUOSAVYBĖ			
Akcinis kapitalas	14	210 206	210 206
Akcijų priedai		80	80
Įstatymų numatytas rezervas		21 021	21 021
Nepaskirstytas pelnas		594 035	618 808
Akcininkų nuosavybės iš viso		825 342	850 115
ĮSIPAREIGOJIMAI			
Ilgalaikiai įsipareigojimai			
Subsidijos	15	5 309	5 212
			5 212
Trumpalaikiai įsipareigojimai			
Pelno mokesčio įsipareigojimai		0	53 183
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	15	89 350	144 109
Įsipareigojimų iš viso		94 659	202 504
Akcininkų nuosavybės ir įsipareigojimų iš viso		920 001	1 052 619

**AB „LIFOSA“
FINANSINĖS ATASKAITOS
2009 m. rugsėjo 30 d.**

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA
tūkst. Lt.

	Pastabos	Akcinis kapitalas	Akcijų priedai	Įstatymų numatytas rezervas	Nepaskirstytas pelnas	Iš viso
Likutis 2008 m. sausio 1 d.		210 206	80	12 734	389 864	612 884
Pervesta į įstatymų numatytą rezervą		-	-	8 287	-8 287	-
Grynasis laikotarpio pelnas					449 452	449 452
Likutis 2008 m. rugsėjo 30 d.		210 206	80	21 021	831 029	1 062 336
Pervesta į įstatymų numatytą rezervą		-	-			
Grynasis laikotarpio pelnas					(212 221)	(212 221)
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.		210 206	80	21 021	618 808	850 115
Pervesta į įstatymų numatytą rezervą						
Grynasis laikotarpio pelnas					(24 773)	(24 773)
Likutis 2009 m. rugsėjo 30 d.		210 206	80	21 021	594 035	825 342

AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATASKAITOS
2009 m. rugsėjo 30 d.

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA
tūkst. Lt.

	rugsėjo 30 d.	
	2009	2008
Pinigų srautai iš įprastinės veiklos		
Pelnas prieš apmokestinimą	(29 269)	528 585
Koregavimai:		
Nusidėvėjimas ir amortizacija	23 362	22 738
Nerealizuotas valiutų kursų pasikeitimo (pelnas)nuostolis	17 866	24 473
Ilgalaikio materialiojo turto pardavimo, nurašymo (pelnas) nuostolis	(34)	(22)
Apyvartinio kapitalo pokyčiai	(28 589)	(544 800)
Kitų gautinų sumų pasikeitimas	27 955	-
Sumokėtas pelno mokestis	(53 232)	(36 873)
Grynieji pinigų srautai iš įprastinės veiklos	(41 941)	(5 899)
Pinigų srautai iš investicinės veiklos		
Ilgalaikio materialiojo turto pirkimas	(15 271)	(29 311)
Ilgalaikio materialiojo turto pardavimas	34	22
Grynieji pinigų srautai iš investicinės veiklos	(15 237)	(29 289)
Pinigų srautai iš finansinės veiklos		
Palūkanų pajamos	13 667	5 686
Kiti trumpalaikės finansinės veiklos srautai	328	209
Grynieji pinigų srautai iš finansinės veiklos	13 995	5 895
Pinigų ir pinigų ekvivalentų grynasis padidėjimas (sumažėjimas)	(43 183)	(29 293)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų pasikeitimas		
Metų pradžioje	63 469	109 146
Grynasis padidėjimas (sumažėjimas)	(43 183)	(29 293)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	20 286	79 853

**AB „LIFOSA”
AIŠKINAMASIS RAŠTAS
2009 m. rugsėjo 30 d.**

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

A. BENDROJI INFORMACIJA

AB „Lifosa” (toliau – Bendrovė), buvusi AB „Fostra”, 1963 m. buvo įsteigta kaip Kėdainių valstybinė chemijos gamykla. 1995 m. Kėdainių valstybinė chemijos gamykla buvo reorganizuota į valstybinę akcinę bendrovę ir įregistruota kaip AB „Fostra” po dalinio Bendrovės privatizavimo, įvykusio 1991-1994 m. Bendrovės buveinė yra Kėdainiuose. Buveinė registruota adresu:

Juodkiškio 50
LT-57502 Kėdainiai
Lietuva

Bendrovės akcijos yra įtrauktos į Lietuvos nacionalinės vertybinių popierių biržos Papildomąjį prekybos sąrašą. Pagrindinė Bendrovės veikla – fosfatinių trąšų, daugiausiai diamonio fosfato (DAP), gamyba. 2009 m. rugsėjo 30 d. pagrindiniai Bendrovės akcininkai buvo:

<i>Akcininkas</i>	<i>Akcijų skaičius</i>	<i>Akcinio kapitalo dalis, proc.</i>
„Mineral Chemical Company Eurochem”	19 160 229	91,15%
„Eurochem A.M. Limited”	767 250	3,65%
„Sagitaris International Limited”	226 909	1,08%
Kiti akcininkai	866 176	4,12%
	21 020 564	100%

Bendrovės darbuotojų skaičius 2009 m. rugsėjo 30 d. buvo 993 (2008 m. – 1 003).

B. REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI

B.1 Rengimo pagrindas

Bendrovės tarpinės finansinės ataskaitos už 2009 m. šešių mėnesių laikotarpį, pasibaigusį rugsėjo 30 d., parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), patvirtintus Europos Sąjungos (ES), tarp jų ir 34 Tarptautinį apskaitos standartą (TAS). Šios finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis istorinės įsigijimo savikainos samprata, pakoreguota dėl tam tikro ilgalaikio materialiojo turto indeksavimo.

B.2 Užsienio valiutų perskaičiavimas

(a) Funkcinė ir pateikimo valiuta

Finansinėse ataskaitose parodyti straipsniai įvertinti pirminės ekonominės aplinkos, kurioje Bendrovė vykdo veiklą, valiuta (toliau – funkcinė valiuta). Šios finansinės ataskaitos pateiktos Lietuvos litais (Lt), kuri yra Bendrovės funkcinė ir pateikimo valiuta. Nuo 2002 m. vasario 2 d. litas susietas su euru santykiu 3,4528 lito už 1 eurą.

(b) Sandoriai ir likučiai

Sandoriai užsienio valiuta perskaičiuojami į funkcinę valiutą naudojant valiutų kursus, galiojančius sandorių atlikimo dieną. Pelnas ir nuostoliai, atsirandantys vykdant atsiskaitymus, susijusius su šiais sandoriais, bei perskaičiuojant piniginius turto bei įsipareigojimų likučius, įvertintus užsienio valiutomis, pagal laikotarpio pabaigoje galiojančius kursus, apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje.

B.3 Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas, įsigytas 1996 m. sausio 1 d. ar vėliau, apskaitomas istorine įsigijimo savikaina, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo suma. Ilgalaikis materialusis turtas, įsigytas iki 1996 m. sausio 1 d., apskaitomas istorine įsigijimo savikaina, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo suma, koreguota dėl indeksacijos, taikant Lietuvos Respublikos Vyriausybės skirtingoms turto grupėms nustatytus indeksacijos koeficientus. Per laikotarpį nuo 1992 m. sausio 1 d. iki 1995 m. gruodžio 31 d. buvo atliktos keturios ilgalaikio materialiojo turto indeksacijos.

Vėliau patiriamos išlaidos pridedamos prie turto apskaitinės vertės arba pripažįstamos kaip atskiras turtas tik tuo atveju, jeigu tikėtina, kad ateityje Bendrovė iš šio turto gaus ekonominės naudos ir šio turto savikaina gali būti patikimai įvertinta. Visos

**AB „LIFOSA“
AIŠKINAMASIS RAŠTAS
2009 m. rugsėjo 30 d.**

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

kitos remonto ir priežiūros sąnaudos pripažįstamos sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje per tą finansinį laikotarpį, kuomet jos buvo patirtos.

Turto nusidėvėjimas apskaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą, nurašant turto įsigijimo vertę iki likvidacinės vertės per šiuos nustatytus naudingo tarnavimo laikotarpius:

Pastatai	40 metų
Mašinos ir įrengimai	10-25 metai
Transporto priemonės	4-10 metų
Įranga ir kitas ilgalaikis materialusis turtas	5-8 metai

Turto likvidacinės vertės ir naudingo tarnavimo laikotarpiai peržiūrimi ir prireikus koreguojami kiekvieną balanso parengimo dieną.

Jei nustatoma, kad ilgalaikio materialiojo turto apskaitinė viršija jo nustatytą atsiperkamąją vertę, turto vertė iš karto yra sumažinama iki atsiperkamosios vertės.

Nebaigta statyba perkeliama į atitinkamas ilgalaikio materialiojo turto grupes tuomet, kai ji užbaigiama ir turtas yra parengtas jo numatytam naudojimui.

Kai ilgalaikis materialusis turtas nurašomas arba kitaip perleidžiamas, jo įsigijimo vertė bei sukauptas nusidėvėjimas toliau nebeapskaitomi finansinėse ataskaitose, o su tuo susijęs pelnas arba nuostoliai, apskaičiuoti kaip skirtumas tarp įplaukų ir perleisto ilgalaikio materialiojo turto apskaitinės vertės, įtraukiami apskaičiuojant veiklos pelną.

B.4 Nematerialusis turtas

Programinė įranga, iš kurios Bendrovė tikisi gauti ekonominės naudos ateityje, apskaitoma įsigijimo savikaina, sumažinta sukauptos amortizacijos suma. Amortizacija skaičiuojama taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą per 3 metų naudingo tarnavimo laikotarpį.

B.6 Finansinis turtas

Paskolos ir gautinos sumos

Suteiktos paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas, kuriam nustatyti fiksuoti ar kitaip nustatomi mokėjimai ir kuris nekotiruojamas aktyvioje rinkoje. Jos apskaitomos kaip trumpalaikis turtas, išskyrus tuos atvejus, kuomet jų terminas yra ilgesnis nei 12 mėnesių nuo balanso parengimo dienos. Pastaruoju atveju jos priskiriamos prie ilgalaikio turto. Paskolos ir gautinos sumos apskaitomos balanso prekybos ir kitų gautinų sumų bei suteiktų paskolų straipsniuose.

Paskolos ir gautinos sumos pradžioje yra apskaitomos tikrąja verte, o vėliau vertinamos amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą, sumažinta vertės sumažėjimo suma. Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostolis pripažįstamas tuomet, kai yra objektyvių įrodymų, jog Bendrovė nesugebės atgauti visų šių sumų per iš anksto nustatytus terminus. Vertės sumažėjimo suma yra skirtumas tarp apskaitinės vertės ir įvertintų būsimųjų pinigų srautų, diskontuotų taikant apskaičiuotų palūkanų normą, dabartinės vertės. Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostolio suma pripažįstama pelno (nuostolių) ataskaitos administracinių sąnaudų straipsnyje. Beviltiškos skolos yra nurašomos tais metais, kuriais jos nustatomos kaip neatgautinos.

B.7 Atsargos

Atsargos apskaitomos savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte, priklausomai nuo to, kuri iš jų yra mažesnė. Savikaina apskaičiuojama vadovaujantis *FIFO* metodu. Pagamintos produkcijos ir nebaigtos gamybos savikainą sudaro žaliavos, tiesioginės darbo ir kitos tiesioginės sąnaudos bei susijusios netiesioginės gamybos sąnaudos, tačiau į ją neįtraukiamos skolinimosi išlaidos.

Pagamintos produkcijos grynąji galimo realizavimo vertė yra įvertinta pardavimo kaina, esant įprastoms verslo sąlygoms, atėmus produkcijos užbaigimo ir pardavimo sąnaudas. Žaliavos ir kitos medžiagos, laikomos produkcijai gaminti, nėra nukainojamos žemiau negu jų savikaina, išskyrus tuos atvejus, kai tikėtina, kad iš šių žaliavų ir medžiagų pagamintos produkcijos savikaina viršys grynąją galimo realizavimo vertę. Tokiomis aplinkybėmis Bendrovė geriausiai grynąsios žaliavų ir medžiagų galimo realizavimo vertės matu laiko vertę, už kurią būtų galima įsigyti tokias pačias žaliavas. Nuostolis, susidaręs dėl atsargų nukainojimo iki grynąsios galimo realizavimo vertės, pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitos pardavimo savikainos straipsnyje.

**AB „LIFOSA”
AIŠKINAMASIS RAŠTAS
2009 m. rugsėjo 30 d.**

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

B.8 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai apskaitomi nominalia verte. Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje, pinigai bankuose iki pareikalavimo bei kitos trumpalaikės labai likvidžios investicijos, kurių terminas yra ne ilgesnis kaip trys mėnesiai.

B.9 Akcinis kapitalas

Paprastosios akcijos apskaitomos jų nominalia verte. Už parduotas akcijas gauta suma, viršijanti jų nominalią vertę, apskaitoma kaip akcijų priedai.

B.10 Įstatymų numatytas rezervas

Įstatymų numatytas rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos įstatymų reikalavimus. Kasmetinis pervedimas į įstatymo numatytą rezervą sudaro 5 proc. grynojo rezultato ir yra privalomas tol, kol šis rezervas pasiekia 10 proc. akcinio kapitalo. Įstatymo numatytas rezervas negali būti skirtas dividendų mokėjimui, tačiau gali būti panaudotas būsimiems nuostoliams padengti.

B.11 Prekybos mokėtinos sumos

Prekybos mokėtinos sumos pradžioje pripažįstamos tikrąja verte, o vėliau vertinamos amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą.

B.12 Pelno mokestis

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymu, apmokestinamajam pelnui taikomas 20 proc. pelno mokesčio tarifas. Mokesčių sąnaudos, apskaitytos šiose finansinėse ataskaitose, remiasi vadovybės atliktais skaičiavimais pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymus. Pelno mokesčio tarifas už 2008 metus buvo 15 proc.

Atidėtas pelno mokestis apskaitomas taikant įsipareigojimų metodą laikiniams skirtumams, susidarantiems tarp turto ir įsipareigojimų mokesčių bazės ir jų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose. Atidėtas pelno mokestis apskaičiuojamas taikant balanso parengimo dienai patvirtintus arba iš esmės patvirtintus mokesčių tarifus (ir įstatymus), kuriuos numatoma taikyti, kuomet bus realizuojamas susijęs atidėtojo pelno mokesčio turtas arba įvykdomas atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas. Atidėtas pelno mokesčio turtas yra pripažįstamas visiems laikiniams skirtumams, jei yra tikėtina, kad bus gautas apmokestinamasis pelnas, kurio pakaks laikiniams skirtumams panaudoti.

Pagrindiniai laikinieji skirtumai susidaro nuo sukauptų sąnaudų bei atsargų nukainojimo iki grynosios galimo realizavimo vertės. Tačiau atidėtas pelno mokestis nepripažįstamas, jeigu jis susidaro dėl kitų nei verslo sujungimo būdu atsiradusio turto ar įsipareigojimų pirminio pripažinimo, kuris sandorio metu neturėjo jokios įtakos nei apskaitiniam, nei apmokestinamam pelnui ar nuostoliams.

B.13 Lizingas ir nuoma – kur Bendrovė yra nuomininkė

(a) Finansinė nuoma (lizingas)

Ilgalaikio materialiojo turto nuoma, kuomet Bendrovei perduodama iš esmės visa su turto nuosavybe susijusi rizika ir nauda, vadinama finansine nuoma (lizingu). Finansinė nuoma pradžioje kapitalizuojama mažesne iš dviejų verčių: lizingo būdu įsigyto ilgalaikio materialiojo turto tikrąja verte arba įvertinta minimalių lizingo įmokų dabartine verte. Nuomos mokestis paskirstomas tarp įsipareigojimų bei finansavimo sąnaudų taip, kad sudarytų pastovią palūkanų normą likusiam lizingo įsipareigojimų balansui.

(b) Nuoma

Nuoma, kai nuomotojui lieka reikšminga rizikos dalis ir nuosavybės teikiama nauda, laikoma nuoma. Nuomos įmokos (atėmus bet kurias nuomotojo suteiktas nuolaidas) pripažįstamos sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje proporcingai per visą nuomos laikotarpį.

**AB „LIFOSA”
AIŠKINAMASIS RAŠTAS
2009 m. rugsėjo 30 d.**

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

B.14 Nuoma – kur Bendrovė yra nuomotoja

Turtas, išnuomotas pagal nuomos sutartis, apskaitomas balanse ilgalaikio materialiojo turto straipsnyje. Jis nudėvimas per numatytą naudingo tarnavimo laiką panašiai, kaip ir kitas bendrovei priklausantis ilgalaikis materialusis turtas. Nuomos pajamos pripažįstamos proporcingai per visą nuomos laikotarpį.

B.15 Išmokos darbuotojams

(a) Socialinio draudimo įmokos

Bendrovė už savo darbuotojus moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau – Fondas) pagal nustatytą įmokų planą, vadovaujantis vietos teisės aktų reikalavimais. Nustatytų įmokų planas – tai planas, pagal kurį Bendrovė moka fiksuoto dydžio įmokas į Fondą ir neturi teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo toliau mokėti įmokas, jei Fondas neturi pakankamai turto, kad sumokėtų visas išmokas darbuotojams, susijusias su jų tarnyba dabartiniu ir ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos prie darbo užmokesčio sąnaudų.

(b) Išėitinės išmokos

Išėitinės išmokos darbuotojams mokamos nutraukus darbo santykius su darbuotoju iki jo įprasto išėjimo į pensiją arba darbuotojui priėmus sprendimą savo noru išėiti iš darbo mainais į tokias išmokas. Bendrovė pripažįsta išėitines išmokas tada, kai ji yra akivaizdžiai įpareigota nutraukti darbo santykius su esamais darbuotojais pagal detalų oficialų darbo santykių nutraukimo planą be galimybės jo atsisakyti arba įpareigota mokėti išėitines išmokas po to, kai jos buvo pasiūlytos už išėjimą iš darbo savo noru. Jei išėitinės išmokos tampa mokėtinos vėliau nei per 12 mėnesių nuo balanso datos, jos diskontuojamos iki dabartinės vertės.

(c) Premijų planai

Bendrovė pripažįsta įsipareigojimą ir sąnaudas premijoms, kuomet ji yra įsipareigojusi pagal sutartį arba praityje taikoma praktika yra sukūrusi konstruktyvų įsipareigojimą.

B.16 Pajamų pripažinimas

Pardavimo pajamas sudaro atlygio, gauto ar gautino už parduotas prekes ir paslaugas Bendrovei vykdant įprastinę veiklą, tikroji vertė. Pajamos apskaitomos atėmus pridėtinės vertės mokestį, sugrąžintas prekes ir kainų nuolaidas bei eliminavus pardavimus Bendrovės viduje. Pajamos iš prekių pardavimo pripažįstamos tik tada, kai pirkėjui perduodama visa reikšminga rizika ir nuosavybės į prekes teikiama nauda.

Palūkanų pajamos pripažįstamos proporcingai, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą. Kuomet sumažėja gautinos sumos vertė, Bendrovė sumažina jos apskaitinę vertę iki atsiperkamosios vertės, kurią sudaro įvertinti būsimi pinigų srutai, diskontuoti priemonės pirmine apskaičiuotų palūkanų norma, ir toliau skaičiuoja diskontą kaip palūkanų pajamas. Palūkanų pajamos už sumažėjusios vertės paskolas pripažįstamos taikant pirminę apskaičiuotų palūkanų normą.

B.18 Informacija apie segmentus

Verslo segmentas – tai turto ir veiklos grupė, kurioje gaminami produktai ar teikiamos paslaugos, kurių rizika ir pelningumas skiriasi nuo kitų verslo segmentų. Vienintelis Bendrovės verslo segmentas – mineralinių trąšų gamyba, todėl informacija apie pagrindinius verslo segmentus nėra pateikiama. Geografiniame segmente gaminami produktai ar teikiamos paslaugos tam tikroje ekonominėje aplinkoje, kurios rizika ir pelningumas skiriasi nuo kitų segmentų, veikiančių kitoje ekonominėje aplinkoje.

B.19 Emisijos teisės

Bendrovė dalyvauja anglies dioksido viršutinės ribos ir prekybos schemoje (angl. „cap and trade scheme“). Bendrovei yra nustatytas tikslas sumažinti anglies dioksido emisijas į atmosferą kiekį iki nustatyto lygio (viršutinės ribos). Vyriausybė Bendrovei suteikia emisijos teises, kurių skaičius lygus viršutinei ribai. Teisės suteikiamos neatlygintinai. Bendrovė įvertina ir emisijos teises, ir vyriausybės subsidijas įsigijimo savikaina, lygia nuliui. Įvykdžius faktines emisijas, pripažįstamas įsipareigojimas. Įsipareigojimai, kurie bus padengti turimomis emisijos teisėmis, įvertinami tų emisijos teisių apskaitine verte. Bet kuris emisijų perviršis įvertinamas emisijos teisių rinkos verte laikotarpio pabaigoje. Pajamos iš parduoto emisijos teisių perviršio pripažįstamos faktinio pardavimo dieną.

**AB „LIFOSA”
AIŠKINAMASIS RAŠTAS
2009 m. rugsėjo 30 d.**

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

B.20 Subsidijos

Subsidijos pripažįstamos tuomet, kai pagrįstai užtikrinama, kad subsidija bus gauta ir Bendrovė laikysis visų jai keliamų sąlygų.

Subsidijos, susijusios su ilgalaikio materialiojo turto pirkimu, yra pripažįstamos ilgalaikiais išsipareigojimais ir apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje proporcingai per visą susijusio turto nusidėvėjimo laikotarpį.

B.21 Pinigų srautų ataskaita

Pinigų srautų ataskaitos sudarymo tikslais palūkanų pajamos, gautos už indėlius banke ir einamosios sąskaitos likučius, laikomos finansinės veiklos pajamomis, o palūkanos, gautos už suteiktas paskolas, – investicinės veiklos pajamomis.

C. FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS

C.1 Finansinės rizikos veiksniai

Vykdydama veiklą Bendrovė susiduria su įvairiomis finansinėmis rizikomis: rinkos rizika (įskaitant valiutų kursų svyravimo riziką, palūkanų normos riziką ir kainos riziką), kredito rizika ir likvidumo rizika. Bendra Bendrovės rizikos valdymo programa siekiama sumažinti galimą neigiamą rizikos veiksnių poveikį Bendrovės veiklos rezultatams.

Už rizikos valdymą yra atsakinga Bendrovės vadovybė. Vadovybė nustato, įvertina ir vykdo atitinkamus veiksmus, siekdama sumažinti finansines rizikas.

(a) Rinkos rizika

(i) Valiutų kursų svyravimo rizika

Bendrovė vykdo veiklą tarptautiniu mastu, todėl jai yra iškilusi valiutų kursų svyravimo rizika, susijusi su įvairiomis valiutomis, pirmiausia su JAV doleriu. Valiutų kursų svyravimo rizika iškyla dėl ateities komercinių sandorių ir pripažinto turto ir išsipareigojimų.

Bendrovės valiutų kursų svyravimo rizikos valdymas pagrįstas numatomų pinigų srautų pagrindinėmis valiutomis derinimu. Kadangi beveik visi Bendrovės vykdomi sandoriai, įskaitant produkcijos pardavimą ir žaliavų pirkimą, yra vykdomi JAV doleriais, JAV dolerio valiutos kurso svyravimai neturi poveikio Bendrovės pinigų srautams. Tačiau šie svyravimai atsispindi finansinio turto ir išsipareigojimų, kurie yra išreikšti užsienio valiutomis, o vėliau perskaičiuojami į funkcinę valiutą litą (LTL), balansinėje vertėje.

Bendrovė nesusiduria su reikšminga valiutų kursų svyravimo rizika vykdydama eurais (EUR) išreikštus sandorius, kadangi nuo 2002 m. vasario 2 d. litas yra susietas su euru santykiu 3,4528 Lito už 1 eurą.

Bendrovė neturi kitų finansinių išsipareigojimų, išskyrus prekybos ir kitas mokėtinas sumas. Visų balanse apskaitytų prekybos ir kitų mokėtinų sumų mokėjimo terminas yra 12 mėnesių ir jų tikroji vertė iš esmės atitinka jų apskaitines vertes, kadangi diskontavimo poveikis būtų nereikšmingas.

**AB „LIFOSA”
AIŠKINAMASIS RAŠTAS
2009 m. rugsėjo 30 d.**

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASTABOS

1. INFORMACIJA APIE SEGMENTUS tūkst.litų

Pirminiai segmentai – verslo segmentai

Vienintelis Bendrovės verslo segmentas – mineralinių trašų gamyba.

Antriniai segmentai – geografiniai segmentai

Visas Bendrovės turtas yra Lietuvoje. Bendrovės pardavimo pajamų pagal rinkas analizė pateikta žemiau:

	Pardavimo pajamos rugsėjo 30 d.		Turto iš viso rugsėjo 30 d		Kapitalinės investicijos rugsėjo 30 d.	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Lietuva	31 733	115 595	920 001	1 020 252	15 271	29 289
Prancūzija	4 318	109 021	-	-	-	-
Vokietija	95 035	77 587	-	-	-	-
Lenkija	26 226	65 445	-	-	-	-
Brazilija	0	84 897	-	-	-	-
Nyderlandai	70 529	29 469	-	-	-	-
Argentina	0	30 554	-	-	-	-
Vengrija	2 417	27 360	-	-	-	-
Čekijos Respublika	4 609	13 978	-	-	-	-
Ispanija	2 392	17 263	-	-	-	-
Pakistanas	95 801	0	-	-	-	-
Airija	4 023	14 881	-	-	-	-
Indija	204 194	792 423	-	-	-	-
Rumunija	4 916	10 205	-	-	-	-
Ukraina	3 993	12 690	-	-	-	-
Didžioji Britanija	5 712	10 500	-	-	-	-
Tadžikija	2 192	7 512	-	-	-	-
Belgija	2 844	7 700	-	-	-	-
Švedija	4 011	0	-	-	-	-
Danija	483	17 970	-	-	-	-
Portugalija	0	16 493	-	-	-	-
Etiopija	45 120	37 697	-	-	-	-
Kenija	30 837	0	-	-	-	-
Baltarusija	3 022	0	-	-	-	-
Kitos šalys	8 585	10 446	-	-	-	-
	652 992	1 509 686	920 001	1 020 252	15 271	29 289

Pardavimo pajamos priskirtos geografiniams segmentams pagal tai, kurioje šalyje yra parduodami Bendrovės produktai pagal išsiuntimo dokumentus. Dažniausiai produktų pardavimo šalis sutampa su pirkėjo buvimo šalimi, išskyrus pardavimus tam tikriems didmenininkams, visų pirma susijusiai įmonei „Eurochem Trading GmbH”. Pavyzdžiui, „Eurochem Trading GmbH “ yra įsikūrusi Šveicarijoje, tačiau vykdo didmeninę prekybą Bendrovės produktais ne Europos Sąjungos šalyse.

Pardavimo pajamų analizė pagal jų grupes: tūkst.litų

	2009 rugsėjo 30 d.	2008 rugsėjo 30 d.
Prekių pardavimai	637 481	1 490 083
Žaliavų pardavimai	598	14 657
Elektros ir šiluminės energijos, dujų, paslaugų pardavimo, kitos pajamos	14 913	4 946
	652 992	1 509 686

**AB „LIFOSA”
AIŠKINAMASIS RAŠTAS
2009 m. rugsėjo 30 d.**

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

2. PASKIRSTYMO SĄNAUDOS tūkst.litų	2009	2008
	rugsėjo 30 d.	
Gabenimo laivais sąnaudos(krova)	8 868	3 466
Transportavimo sąnaudos	10 816	10 420
Inspektavimo, agentavimo ir ekspedicijos sąnaudos	1 131	8 556
Kitos pardavimo ir paskirstymo sąnaudos	194	165
	21 009	22 607

3. ADMINISTRACINĖS SĄNAUDOS tūkst.litų	2009	2008
	rugsėjo 30 d.	
Išmokos darbuotojams	8 398	9 055
Socialinis draudimas	2 571	2 812
Darbo užmokesčio sukaupimai(sukaupimo atstatymai)	-	(230)
Mokesčiai (išskyrus pelno mokesčių)	3 953	1 494
Nusidėvėjimas ir amortizacija	720	643
Draudimas	120	354
Apsaugos paslaugos	642	612
Telekomunikacijų sąnaudos	294	371
Suteikta parama	883	2 441
Kitos administracinės sąnaudos	5 210	4 451
	22 791	22 003

4. SĄNAUDOS PAGAL JŲ POBŪDĮ tūkst.litų	2009	2008
	rugsėjo 30 d.	
Snaudotos žaliavos ir medžiagos	558 804	915 414
Atsargų vertės sumažėjimo nuostolis	0	0
Išmokos darbuotojams ir socialinis draudimas	45 324	43 831
Transportavimo paslaugos	21 009	22 607
Nusidėvėjimas ir amortizacija	23 362	22 738
Pagamintos produkcijos, pusgaminių ir nebaigtos gamybos pasikeitimas	12 618	(17 685)
Remontas ir eksploatacija	5 267	11 964
Energija ir kuras	2 652	2 741
Mokesčiai (išskyrus pelno mokesčių)	3 953	1 494
Konsultacinės paslaugos	498	554
Apsaugos paslaugos	642	612
Telekomunikacijos ir IT priežiūros sąnaudos	294	371
Rinkodara	57	61
Kita	3 910	7 473
	678 390	1 012 175

Sąnaudos pagal pobūdį atskleidžiamos kartu su pardavimo bei paskirstymo ir administracinėmis sąnaudomis.

**AB „LIFOSA”
AIŠKINAMASIS RAŠTAS
2009 m. rugsėjo 30 d.**

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

5. GRYNASIS OPERACIJŲ UŽSIENIO VALIUTA PELNAS(NUOSTOLIAI) TŪKST.LITŲ	rugsėjo 30 d.	rugsėjo 30 d.
	2009	2008
Komisiniai už valiutos konvertavimą	1 421	2 862
Grynasis pelnas(nuostolis) iš valiutų kursų svyravimų	(19 287)	24 473
	(17 866)	27 335

Grynasis operacijų užsienio valiuta pelnas ir nuostoliai atsirado dėl reikšmingų Bendrovės funkcinės valiutos (Lietuvos lito) ir pagrindinės prekybos valiutos (JAV dolerio) keitimo kurso svyravimų.

6. KITOS PAJAMOS tūkst.litų	2009	2008
	rugsėjo 30d.	rugsėjo 30 d.
Palūkanų pajamos už trumpalaikes paskolas	13 667	3 333
Palūkanų pajamos už pinigines lėšas banko sąskaitose	294	384
Pelnas iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo	34	22
	13 995	3 739

7. PELNO MOKESTIS tūkst.litų	2009	2008
	rugsėjo 30d.	rugsėjo 30d.
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis	(45 806)	77 331
Atidėtas pelno mokestis	45 806	1 802
	0	79 133

**AB „LIFOSA”
AIŠKINAMASIS RAŠTAS
2009 m. rugsėjo 30 d.**

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

9. ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS tūkst.litų

	Pastatai	Mašinos ir įrengimai	Transporto priemonės ir įranga	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2007 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo savikaina arba indeksuota savikaina	188 128	375 026	16 748	11 660	10 287	601 849
Sukauptas nusidėvėjimas	(87 610)	(242 890)	(9 208)	(9 343)	-	(349 051)
Likutinė vertė	100 518	132 136	7 540	2 317	10 287	252 798
2008 m. rugsėjo 30d.						
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	100 518	132 136	7 540	2 317	10 287	252 798
Įsigijimai	-	3 936	563	347	24 443	29 289
Perleidimai ir nurašymai	-	-	-	(3)	-	(3)
Perklasifikavimai	1 162	16 700	-	-	(17 862)	-
Nusidėvėjimas	(3 309)	(17 553)	(811)	(902)	-	(22 575)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	98 371	135 219	7 292	1 759	16 868	259 509
2008 m. rugsėjo 30d.						
Įsigijimo savikaina arba indeksuota savikaina	189 289	394 826	17 127	11 872	16 868	629 982
Sukauptas nusidėvėjimas	(90 918)	(259 607)	(9 835)	(10 113)	-	(370 473)
Likutinė vertė	98 371	135 219	7 292	1 759	16 868	259 509
2009 m. rugsėjo 30d.						
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	108 047	143 082	7 444	2 008	3 970	264 551
Įsigijimai	-	1 123	684	243	13 121	15 171
Perleidimai ir nurašymai	(536)	(1)	-	-	-	(537)
Perklasifikavimai	1 029	4 485	-	32	(5 546)	-
Nusidėvėjimas	(3 603)	(18 147)	(1 000)	(422)	-	(23 172)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	104 937	130 542	7 128	1 861	11 545	256 013
2009 m. rugsėjo 30d.						
Įsigijimo savikaina arba indeksuota savikaina	199 634	409 866	17 899	11 887	11 545	650 831
Sukauptas nusidėvėjimas	(94 697)	(279 324)	(10 771)	(10 026)	-	(394 818)
Likutinė vertė	104 937	130 542	7 128	1 861	11 545	256 013

Žemę Bendrovė nuomojasi 99 metų laikotarpiui iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės pagal nuomos sutartį, sudarytą 1997 metais. Nuomos mokeskis už žemę mokamas einamojo laikotarpio lapkričio 1 ir gruodžio 1 dienai. Per 2009 m 9 mėnesius Valstybinės žemės nuomos mokesčio priskaičiuota 227,31 tūkst.Lt.

**AB „LIFOSA”
AIŠKINAMASIS RAŠTAS
2009 m. rugsėjo 30 d.**

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

10. NEMATERIALUSIS TURTAS tūkst.litų

	Programinė įranga
2007 m. gruodžio 31 d.	
Įsigijimo savikaina	1 121
Sukaupta amortizacija	(471)
Likutinė vertė	650
2008 m. rugsėjo 30d.	
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	650
Įsigijimai	22
Perleidimai ir nurašymai	(78)
Amortizacijos sąnaudos	(163)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	431
2008m. rugsėjo 30d.	
Įsigijimo savikaina	966
Sukaupta amortizacija	(535)
Likutinė vertė	431
2009 m. rugsėjo 30d.	
Įsigijimai	459
Perleidimai ir nurašymai	100
Amortizacijos sąnaudos	-
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	369
2009 m. rugsėjo 30d.	
Įsigijimo savikaina	1 149
Sukaupta amortizacija	(780)
Likutinė vertė	369

11. ATSARGOS tūkst.litų

	rugsėjo 30d. 2009	rugsėjo 30d. 2008
Pagaminta Produkcija	52 306	73 549
Žaliavos ir medžiagos	34 886	167 615
Nebaigta gamyba	1 917	6 104
Pusfabrikačiai	3 786	9 885
	92 895	257 153

**AB „LIFOSA”
AIŠKINAMASIS RAŠTAS
2009 m. rugsėjo 30 d.**

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

12. PREKYBOS IR KITOS GAUTINOS SUMOS BEI SUTEIKTOS PASKOLOS
tūkst.litų

	rugsėjo 30d. 2009	rugsėjo 30d. 2008
Prekybos gautinos sumos bendraja verte	121 797	53 983
Prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimas	-	(268)
Gautinas PVM	12 842	29 657
Išankstiniai apmokėjimai tiekėjams	1 867	12 145
Kitos gautinos sumos	1 277	1 178
	137 783	96 695
Suteiktos trumpalaikės paskolos	338 735	356 545
	476 518	453 240

13. PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI tūkst.litų

	rugsėjo 30d. 2009	rugsėjo 30d. 2008
Pinigai banke	1 107	2 058
Pinigai kasoje	6	16
Terminuoti indėliai ir atpirkimo sandoriai	19 173	74 659
Akredityvai ir garantijos	-	3 120
	20 286	79 853

14. AKCINIS KAPITALAS tūkst.litų

2009 m. rugsėjo 30 d. įstatinį akcinį kapitalą sudarė 21 020 564 paprastosios vardinės akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė lygi 10 Lt. Per 2009 m. 9 mėnesius nebuvo jokių įstatinio akcinio kapitalo pasikeitimų.

15. PREKYBOS IR KITOS MOKĖTINOS SUMOS tūkst.litų

	rugsėjo 30d. 2009	2008
Prekybos mokėtinos sumos	20 152	19 470
Prekybos skolos susijusioms šalims	50 841	47 417
Sukaupti įsipareigojimai	14 158	147 590
Mokėtinas atlyginimas ir soc.draudimas	4 199	4 123
Subsidijos	5 309	5 394
	94 659	223 994

**AB „LIFOSA”
AIŠKINAMASIS RAŠTAS
2009 m. rugsėjo 30 d.**

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

16.SANDORIAI SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS

Bendrovę kontroliuoja „Mineral and Chemical Company Eurochem“ (Rusija), kuriai priklauso 91,15 proc. Bendrovės akcijų. 2009 m. rugsėjo 30 d. vienintelis „Mineral and Chemical Company Eurochem“ akcininkas ir galutinis naudos gavėjas, valdęs 95 proc. šios įmonės akcijų, buvo ponas Andrej Melničenko.

Kitos susijusios šalys yra „Eurochem“ grupės įmonės ir Bendrovės vadovybė.

Su susijusiomis šalimis įvyko šie sandoriai:

	2009m rugsėjo 30 d.		2008 rugsėjo 30 d.	
	Pardavimai	Pirkimai	Pardavimai	Pirkimai
OA0 MXK „EuroChem“				35 235
„Eurochem Trading GmbH“	379 463		952 885	
„Harves Shipmanagement Ltd“(susij.iki09.05.12)		4 805		44 144
OA0 “Kavdorskiy GOK“		284 608		436 020
OA0 “NAK Azot“		62 666		55 116
UAB“Eurochem Baltic Logistisc“	3	4 641	-	-
	379 466	356 720	952 885	570 515

Lentelėje nurodytos susijusios šalys priklauso „Eurochem“ grupei. Sandorius tarp susijusių šalių sudaro žaliavų pirkimai („Eurochem Trading GmbH“, “Kavdorskiy GOK“, „NAK Azot“ ir OA0 MXK „EuroChem“), transportavimo paslaugų pirkimas („Harvester Shipmanagement Ltd“ iki 2009-05-12 ir nuo UAB“Eurochem Baltic Logistics“) bei produkcijos pardavimas („Eurochem Trading GmbH“).

Taip pat 2009 m. rugpiūčio mėn 05-08 d.d. buvo sugrąžinta paskola iš susijusios šalies „Eurochem A.M. Limited“ ir suteikta nauja paskola 336 156 tūkst. Lt (97 357 tūkst. Eurų) susijusiai šaliai „Eurochem A.M. Limited“. 2009m. rugsėjo 30 d. kartu su palūkanomis paskola sudaro 338 735 tūkst.Lt(98 104,4 tūkst.Eurų)

Sandorių su susijusiomis šalimis likučiai laikotarpio pabaigoje pabaigoje:

	2009 rugsėjo 30 d.		2008 rugsėjo 30 d.	
	Gautinos sumos	mokėtinos sumos	Gautinos sumos	mokėtinos sumos
„Eurochem Trading GmbH“	120 492		230 005	
„EuroChem BMU LLC“	7		-	-
„Harvester Shipmanagement Ltd“	-		-	-
OA0 “Kavdorskiy GOK“	-	47 069		32 271
OA0 “NAK Azot“	45	3 439		15 146
„Eurochem A.M. Limited“	338 735	-	352 545	-
UAB“Eurochem Baltic Logistics“	2	332	-	-
OA0“Nevynomyskiy Azot“	45	-	-	-
	459 326	50 840	582 550	47 417

Gautinų sumų likučiai apima gautinas sumas už parduotą produkciją („Eurochem Trading GmbH“) ir suteiktas trumpalaikes paskolas („Eurochem A.M. Limited“). Mokėtinų sumų likučiai apima mokėtinas sumas už nupirtas žaliavas (OA0 “Kavdorskiy GOK“, OA0 “NAK Azot“) bei pirtas pervežimų paslaugas (UAB“Eurochem Baltic Logistics“).